

ด่วนที่สุด

ที่ คค (ปคร) ๐๒๐๖/ตติ

ทวค ๖3
๒ ส. ๓. ๖๐
1600

5-1 มคอ
สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
รับที่ 2937 ทค
ชั้น 2 ส. 1. 2560 15/15 ✓

กระทรวงคมนาคม

ถนนราชดำเนินนอก กทม. ๑๐๑๐๐

๒ มีนาคม ๒๕๖๐

เรื่อง ขออนุมัติการจัดทำและลงนามร่างบันทึกความเข้าใจว่าด้วยการดำเนินการตามความตกลงว่าด้วยการขนส่งข้ามพรมแดนในอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขงในระยะแรก

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. หนังสือรองนายกรัฐมนตรีเห็นชอบให้เสนอคณะรัฐมนตรี
๒. ร่างบันทึกความเข้าใจว่าด้วยการดำเนินการตามความตกลงว่าด้วยการขนส่งข้ามพรมแดนในอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขงในระยะแรก พร้อมคำแปลอย่างไม่เป็นทางการ
๓. สำเนาหนังสือกระทรวงการต่างประเทศ ด่วนที่สุด ที่ กต ๐๗๐๔/๔๕ ลงวันที่ ๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐
๔. รายงานการประชุมคณะกรรมการอำนวยความสะดวกการขนส่งแห่งชาติ ครั้งที่ ๑/๒๕๖๐

ด้วยกระทรวงคมนาคมขอเสนอเรื่อง ขออนุมัติการจัดทำและลงนามร่างบันทึกความเข้าใจว่าด้วยการดำเนินการตามความตกลงว่าด้วยการขนส่งข้ามพรมแดนในอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขงในระยะแรก มาเพื่อคณะรัฐมนตรีพิจารณา โดยเรื่องนี้เข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๗) เรื่องที่เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างประเทศหรือที่เกี่ยวกับองค์การระหว่างประเทศที่มีผลผูกพันรัฐบาลไทย ทั้งนี้ รองนายกรัฐมนตรี (นายสมคิด จาตุศรีพิทักษ์) กำกับการบริหารราชการกระทรวงคมนาคม ได้เห็นชอบให้นำเรื่องดังกล่าวเสนอคณะรัฐมนตรีด้วยแล้ว ปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เรื่องเดิม

๑.๑ ประเทศไทยได้เข้าร่วมเป็นภาคีความตกลงว่าด้วยการขนส่งข้ามพรมแดนในอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขง (GMS Cross-Border Transport Agreement: CBTA) เมื่อวันที่ ๒๖ พฤศจิกายน ๒๕๔๒ และได้ให้สัตยาบันภาคผนวกและพิธีสารแนบท้ายความตกลงฯ ครบทั้ง ๒๐ ฉบับ เมื่อวันที่ ๓๐ มีนาคม ๒๕๕๘ ต่อมา ประเทศในอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขง (GMS) ทั้ง ๖ ประเทศ (ไทย ลาว เมียนมา กัมพูชา จีน และเวียดนาม) ได้ให้สัตยาบันต่อภาคผนวกและพิธีสารของความตกลงว่าด้วยการขนส่งข้ามพรมแดนในอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขง (GMS CBTA) ครบทั้งหมดแล้ว เมื่อเดือนสิงหาคม ๒๕๕๘ จึงมีผลทำให้ความตกลงฯ มีผลบังคับใช้อย่างเต็มรูปแบบ ประเทศสมาชิกจึงได้หารือร่วมกันในประเด็นเกี่ยวกับการดำเนินการตามความตกลงฯ

๑.๒ ในการประชุมคณะกรรมการร่วมสำหรับความตกลงว่าด้วยการขนส่งข้ามพรมแดนในอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขงระดับรัฐมนตรี อย่างไม่เป็นทางการ เมื่อวันที่ ๑๔ กรกฎาคม ๒๕๕๙ ณ กรุงเทพฯ

/โดยมี...

โดยมีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคมทำหน้าที่หัวหน้าคณะผู้แทนไทย ที่ประชุมเห็นชอบให้ประเทศสมาชิกดำเนินการออกใบอนุญาตเพื่อการขนส่ง (GMS Road Transport Permit) ภายใต้พิธีสาร ๑ (การกำหนดเส้นทางการขนส่งระหว่างประเทศ จุดเข้าและออกประเทศ) ของความตกลง CBTA ให้แล้วเสร็จ ภายในวันที่ ๑ มกราคม ๒๕๖๐ เพื่อเป็นการเริ่มดำเนินการตามความตกลงฯ และเห็นชอบจำนวนโควตาใบอนุญาตเพื่อการขนส่งภายใต้พิธีสาร ๓ (โควตาการบริการขนส่งและการออกใบอนุญาต) ของความตกลง CBTA จำนวน ๕๐๐ ฉบับ รวมถึงขยายระยะเวลาการออกใบอนุญาตเพื่อการขนส่งระหว่างประเทศแก่เมียนมาเป็นภายในวันที่ ๑ กรกฎาคม ๒๕๖๐ ทั้งนี้ การดำเนินการตามความตกลง GMS CBTA อย่างเต็มรูปแบบจะเริ่มต้นภายในวันที่ ๑ มกราคม ๒๕๖๒

๑.๓ ในการประชุมคณะกรรมการร่วมสำหรับความตกลงว่าด้วยการขนส่งข้ามพรมแดนในอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขงระดับรัฐมนตรี ครั้งที่ ๕ ระหว่างวันที่ ๑๕ - ๑๖ ธันวาคม ๒๕๕๙ ณ จังหวัดเชียงใหม่ โดยมีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคมทำหน้าที่หัวหน้าคณะผู้แทนไทย ที่ประชุมเห็นชอบให้จัดทำบันทึกความเข้าใจว่าด้วยการดำเนินการตามความตกลงว่าด้วยการขนส่งข้ามพรมแดนในอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขงในระยะแรก (Memorandum of Understanding on the 'Early Harvest' Implementation of the Greater Mekong Subregion Cross-Border Transport Agreement) เพื่อกำหนดพื้นฐานความเข้าใจที่จำเป็น แนวทางปฏิบัติสำหรับการดำเนินการขนส่งข้ามพรมแดน การดำเนินการด้านพิธีการศุลกากรสำหรับการนำเข้ารถยนต์และคอนเทนเนอร์ โดยประเทศสมาชิกจะลงนามในบันทึกความเข้าใจฯ ในลักษณะการลงนามแบบเวียน (ad referendum) ภายในวันที่ ๑ มีนาคม ๒๕๖๐ โดยบันทึกความเข้าใจฯ จะมีผลบังคับใช้เป็นเวลา ๑๒ เดือน นับตั้งแต่วันที่ประเทศสมาชิกประเทศสุดท้ายลงนาม ทั้งนี้ ADB ได้เวียนร่างดังกล่าวให้ประเทศสมาชิกพิจารณาแล้ว และไม่มีประเทศสมาชิกใดขอแก้ไข

๒. เหตุผลความจำเป็นและความเร่งด่วนของเรื่องที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

ประเทศสมาชิกเห็นชอบที่จะลงนามในร่างบันทึกความเข้าใจฯ ในลักษณะการลงนามแบบเวียน (ad referendum) ภายในวันที่ ๑ มีนาคม ๒๕๖๐ เพื่อรองรับการเริ่มดำเนินการตามความตกลง GMS CBTA จึงจำเป็นต้องเสนอเรื่องให้คณะรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบภายในเดือนกุมภาพันธ์ ๒๕๖๐ ซึ่งเป็นไปตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๗) เรื่องที่เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างประเทศหรือที่เกี่ยวกับองค์การระหว่างประเทศที่มีผลผูกพันรัฐบาลไทย

๓. สารสำคัญและข้อเท็จจริง

๓.๑ ร่างบันทึกความเข้าใจว่าด้วยการดำเนินการตามความตกลงว่าด้วยการขนส่งข้ามพรมแดนในอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขงในระยะแรก (Memorandum of Understanding on the 'Early Harvest' Implementation of the Greater Mekong Subregion Cross-Border Transport Agreement) ประกอบด้วยสารสำคัญ ดังนี้

/(๑) ให้ประเทศ...

(๑) ให้ประเทศสมาชิกเริ่มดำเนินการออกและแจกจ่ายใบอนุญาตสำหรับการขนส่งทางถนนตามความตกลง GMS CBTA จำนวน ๕๐๐ ฉบับ ตามที่กำหนดไว้ในพิธีสาร ๓ (โควตาการบริการขนส่งและการออกใบอนุญาต) ของความตกลง GMS CBTA โดยประเทศสมาชิกจะรับรองและให้การยอมรับร่วมกันซึ่งใบอนุญาตฯ เริ่มตั้งแต่วันที่บันทึกความเข้าใจมีผลบังคับใช้ (วันที่ ๑ มีนาคม ๒๕๖๐)

(๒) ให้ใช้ข้อบทอื่น ๆ ของพิธีสาร ๓ (โควตาการบริการขนส่งและการออกใบอนุญาต) รวมถึงข้อ ๕ (การออกใบอนุญาตและขั้นตอนการจัดสรร) ในประเด็นเรื่องประเภทและจำนวนใบอนุญาตฯ ที่จะออก โดยในการดำเนินการขนส่งนั้น ให้เก็บใบอนุญาตฯ ฉบับจริงไว้กับตัวรถตลอดเวลาที่ดำเนินการขนส่ง

(๓) ให้ประเทศสมาชิกใช้รูปแบบใบอนุญาตฯ ตามที่ได้มีการรับรองไว้แล้วในคราวการประชุมคณะทำงานย่อยด้านศุลกากร เมื่อวันที่ ๓ เมษายน ๒๕๕๑ และใบอนุญาตฯ ดังกล่าวไม่สามารถโอนเปลี่ยนมือระหว่างผู้ประกอบการหรือระหว่างรถได้

(๔) ให้มีการเผยแพร่ข้อมูลของผู้ประกอบการขนส่งที่ได้รับการจัดสรรใบอนุญาตฯ เพื่อให้ประเทศสมาชิกรับทราบทุก ๓ เดือน

(๕) งดเว้นการจ่ายอากรขาเข้า ภาระภาษีขาเข้า และไม่มีการวางค้ำประกันภาระภาษีศุลกากร โดยใช้เอกสารนำเข้าชั่วคราว (Temporary Admission Document: TAD) สำหรับการนำเข้ารถยนต์ชั่วคราว

(๖) งดเว้นการจ่ายอากรขาเข้า ภาระภาษีขาเข้า ปราศจากการวางค้ำประกัน
ภาระภาษีศุลกากร และไม่ต้องออกเอกสาร TAD สำหรับการนำเข้าตู้คอนเทนเนอร์ชั่วคราว

(๗) บทบัญญัติต่าง ๆ ในบันทึกความเข้าใจ ฉบับนี้ อาจถูกยกเลิกและ/หรือแก้ไขได้ หากประเทศสมาชิกให้ความเห็นชอบร่วมกันอย่างเป็นทางการผ่านคณะกรรมการร่วม (Joint Committee: JC)

(๘) บทบัญญัติต่าง ๆ ในบันทึกความเข้าใจฯ ฉบับนี้ จะมีผลใช้บังคับเป็นระยะเวลา ๑๒ เดือนนับตั้งแต่วันที่มีการลงนามครบทุกประเทศ (วันที่ ๑ มีนาคม ๒๕๖๐) โดยสามารถขยายระยะเวลาการมีผลใช้บังคับโดยความเห็นชอบอย่างเป็นเอกฉันท์ของคณะกรรมการร่วมฯ

(๙) ประเทศภาคีสมาชิกอาจจะจำเป็นต้องใช้บันทึกความเข้าใจฯ และบทบัญญัติต่าง ๆ ขั้วคราวทันที เมื่อมีกรณีฉุกเฉินที่มีผลกระทบกับความปลอดภัยในประเทศ และสิ้นสุดการระงับใช้ชั่วคราวทันที เมื่อเหตุการณ์เข้าสู่ภาวะปกติ

(๑๐)การพิพาทระหว่างประเทศภาคีสมาชิกตั้งแต่ ๒ ประเทศหรือมากกว่า เกี่ยวกับ
การตีความหรือการใช้บันทึกความเข้าใจ จะตัดสินโดยตรงหรือการเจรจาฉันท์มิตรในคณะกรรมการร่วมฯ
รายละเอียดร่างบันทึกความเข้าใจฯ และคำแปลอย่างไม่เป็นทางการปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๒

๓.๒ กฎหมายศุลกากรไทยกำหนดไว้ว่าการนำเข้ารถยนต์ชั่วคราวจากต่างประเทศต้องมีการวางค้ำประกันการระภาษีอากร โดยอาจเกิดขึ้นในกรณีที่รถยนต์ไม่ออกจากประเทศไทยตามเวลาที่กรมศุลกากรกำหนด ดังนั้น กรมศุลกากรจึงเสนอให้ใช้เอกสารใบชนพิเศษซึ่งให้ผู้นำเข้ารถยนต์ค้ำประกันตัวเองได้ โดยไม่ต้องมีการวางเงินหรือหลักทรัพย์ เพื่อแนบใช้พร้อมกับเอกสาร TAD ซึ่งประเทศสมาชิกอื่น ๆ และ ADB รับทราบและไม่ขัดข้องกับข้อเสนอของกรมศุลกากร

๔. ความเห็นของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๔.๑ ความเห็นของกระทรวงการต่างประเทศ

ร่างบันทึกความเข้าใจฯ มีถ้อยคำและบริบทที่มุ่งจะก่อให้เกิดพันธกรณีตามกฎหมายระหว่างประเทศ จึงเป็นสนธิสัญญาตามกฎหมายระหว่างประเทศและเป็นหนังสือสัญญาตามมาตรา ๒๓ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พ.ศ. ๒๕๕๗ ซึ่งต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรีก่อนการลงนาม อย่างไรก็ตาม โดยที่ร่างบันทึกความเข้าใจฯ กำหนดหน้าที่ที่ประเทศไทยต้องปฏิบัติตาม ซึ่งเกี่ยวข้องกับหลายส่วนราชการ ดังนั้น หากต้องมีการออกพระราชบัญญัติเพื่อให้การดำเนินการเป็นไปตามร่างบันทึกความเข้าใจดังกล่าว ส่วนราชการเจ้าของเรื่องจะต้องเสนอร่างบันทึกความเข้าใจฯ ให้สภานิติบัญญัติแห่งชาติเห็นชอบก่อนการลงนามตามมาตรา ๒๓ วรรค ๒ ของรัฐธรรมนูญฯ ด้วย รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๓

๔.๒ มติคณะกรรมการอำนวยการความสะดวกราชสัมพันธ์แห่งชาติ

คณะกรรมการอำนวยการความสะดวกราชสัมพันธ์แห่งชาติ ซึ่งแต่งตั้งตามมติคณะรัฐมนตรี โดยมีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคมเป็นประธานกรรมการ พร้อมด้วยผู้แทนหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง คือ กระทรวงการต่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์ กรมศุลกากร สำนักงานตำรวจแห่งชาติ สำนักงานตรวจคนเข้าเมือง สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงสาธารณสุข สภาหอการค้าแห่งประเทศไทย และสภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย ได้มีการประชุมคณะกรรมการฯ ครั้งที่ ๑/๒๕๖๐ เมื่อวันที่ ๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐ และมีมติเห็นชอบร่างบันทึกความเข้าใจฯ ว่าด้วยการดำเนินการตามความตกลงฯ ระยะแรก และให้กระทรวงคมนาคมนำเสนอร่างดังกล่าวต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อขอความเห็นชอบการลงนามร่างบันทึกความเข้าใจดังกล่าว ทั้งนี้ ไม่มีหน่วยงานใดมีความจำเป็นต้องออกพระราชบัญญัติเพื่อรองรับการดำเนินการตามบันทึกความเข้าใจฯ รายงานการประชุมคณะกรรมการอำนวยการความสะดวกราชสัมพันธ์แห่งชาติ ปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๔

๕. ความเห็นของกระทรวงคมนาคม

กระทรวงคมนาคมพิจารณาแล้ว เห็นว่าการลงนามในร่างบันทึกความเข้าใจฯ ว่าด้วยการดำเนินการตามความตกลงว่าด้วยการขนส่งข้ามพรมแดนในอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขงในระยะแรก เป็นการเริ่มต้นการดำเนินการตามความตกลง GMS CBTA ให้เป็นรูปธรรม เพื่อส่งเสริมการเคลื่อนย้ายคนและสินค้าภายในอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขงและอำนวยความสะดวกในการขนส่งข้ามแดนระหว่างประเทศสมาชิกที่มีพรมแดนติดต่อกัน ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาการค้าชายแดนและการขยายตัวทางเศรษฐกิจตามแนวระเบียงเศรษฐกิจในอนุภูมิภาค ดังนั้น สมควรนำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป

๖. ข้อเสนอของส่วนราชการ

กระทรวงคมนาคมขอเสนอเรื่อง ขออนุมัติจัดทำและลงนามร่างบันทึกความเข้าใจฯ ว่าด้วยการดำเนินการตามความตกลงว่าด้วยการขนส่งข้ามพรมแดนในอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขงในระยะแรก ให้คณะรัฐมนตรีพิจารณา ดังนี้

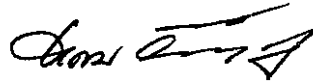
๖.๑ อนุมัติการจัดทำและลงนามบันทึกความเข้าใจด้วยการดำเนินการตามความตกลงว่าด้วยการขนส่งข้ามพรมแดนในอนุภูมิภาคแม่น้ำโขงในระยะแรก ทั้งนี้ หากก่อนการลงนามมีความจำเป็นต้องปรับปรุงแก้ไขร่างบันทึกความเข้าใจดังกล่าวในส่วนที่ไม่ใช่สาระสำคัญและเป็นประโยชน์ต่อประเทศไทยให้กระทรวงคมนาคมหรือร่วมกับกระทรวงการต่างประเทศโดยไม่ต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาอีกครั้ง

๖.๒ อนุมัติให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคมเป็นผู้ลงนามฝ่ายไทย

๖.๓ อนุมัติให้กระทรวงการต่างประเทศจัดทำหนังสือมอบอำนาจเต็ม (Full Powers) ให้แก่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคมสำหรับการลงนามดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำกราบเรียนนายกรัฐมนตรีเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายอาคม เติมพิทยาไพสิฐ)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม

สำนักงานปลัดกระทรวง

สำนักความร่วมมือระหว่างประเทศ

โทร. ๐ ๒๒๘๐ ๓๔๖๘

โทรสาร ๐ ๒๒๘๐ ๑๗๑๔